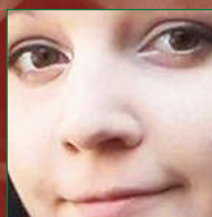

Kulturně společenský časopis
2019 • 1
na internetu

DOBŘÁ ADRESA

Z obsahu Přechodové číslo

Adresa žije

Bude líp

Obsah:

Přechodové číslo

Černobílý svět Jakuba T. Rolla – Most a nádraží (3)

Adresa žije Ivan Jemelka: Črty 2015 (8)

Bude líp Soutěž o nejlepší středoškolský fejton (11)

Příloha Ohlédnutí za výstavou Evy Sandlerové v galerii Hollar (12)

Naši milí,

Dobrá adresa se mění. Časopis, vycházející jako měsíčník od roku 1999, existuje a existoval díky práci a obětavosti řady lidí. Jedním z těch nejdůležitějších byl Michal Šanda, který tomuto magazínu obětoval spoustu času a sil, několik let do něj přispíval jako jeden z hlavních autorů, načež ho na dalších několik let převzal a nejdřív na střídačku s dalšími, až nakonec sám vedl až dodnes. Zaslouží si za to dík a uznání. Dobrá adresa je mu zavázaná a je pro něj a jeho texty vždycky otevřená.

Michal se rozhodl, že Dobrou adresu už pořádat nebude, a proto bylo třeba promyslet, co s časopisem dál. Jako jeho přátelé a bývalí redaktori jsme se rozhodli, že tradici Dobré adresy nenecháme uhasnout. Děkujeme všem, kdo se po výzvě na konci loňského roku rozhodli časopisu přispět ať už finančně, nebo slovní podporou a přáním dobré budoucnosti. Doufáme, že něco takového před námi opravdu je. Prozatím přistupujeme k prvním změnám tak, aby časopis mohl dále vycházet:

1) Dobrá adresa mění periodicitu. Nadále bude vycházet čtvrtletně, ideálně vždy na přelomu března a dubna, června a července, září a října a na konci roku.

2) Obsah časopisu se bude postupně proměňovat. Kromě redakčních textů a prací umělců blízkých okruhu magazínu by se měl stát platformou, která nabídne první redakčně ošetřenou a výběrovou publikační možnost mladým, nezavedeným a začínajícím autorům. Podobně zaměřený časopis v portfoliu českých literárních magazínů dnes chybí, pokusíme se toto místo zaplnit.

3) Třetí věc mě už nenapadá, ale nechat tu jen dva body by vypadalo nedotaženě.

Toto číslo Dobré adresy je přechodové, krátké a vzniklé narychlo v neuspořádané situaci. Najdete v něm jen několik málo příspěvků. Další číslo, které bychom s celou redakcí chtěli vydat na začátku dubna, už by mělo mít regulerní délku i podobu. Těšíme se na setkávání s vámi.

Za redakci

Štefan Švec

Na titulní stránce: Jakub T. Roll, Železniční most, Praha, 2019 (k článku na str. 3)

Dobrá adresa, kulturně-společenský časopis na internetu, číslo 1, rok 2019, ročník 20. E-mail: dobraadresa@dobraadresa.cz. Šéfredaktor: Štefan Švec. Grafická úprava a výtvarná redakce: Jakub Tayari. Výstavba internetových stránek: Libor Koudela. Neoznačené fotografie archiv redakce, kresby Corel Corporation. Časopis vychází s laskavou podporou Ministerstva kultury České republiky. Redakci nevyžádané rukopisy, kresby a fotografie se nevracejí. Časopis je excerptován Ústavem pro Českou literaturu AV ČR. ISSN 1804-963X

SYSTÉM NAVIGACE: KLEPNĚTE!

První stránka (titulní):
BYLO od č. 1/00: Klepnutím na „Z obsahu:“ se dostanete na str. 2 (obsah). Klepnutí na malé obrázky a jednotlivé body „Z obsahu:“ Vás přenesou přímo na příslušné stránky. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ se otevrou naše internetové stránky www.dobraadresa.cz v aktuálním prohlížeči. Klepnutím na střed obrázku se dostanete na popis a tiráž na str. 2.

Druhá stránka (obsah):
BYLO od č. 1/00: Klepnutí na jednotlivé body obsahu Vás přenesou přímo na příslušné stránky. Klepnutím na naši e-mailovou adresu se Vám otevře nám adresovaný dopis v aktuálním e-mailovém programu. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ a na popisek k obrázku na první straně se dostanete na první (titulní) stránku. Klepnutím na slovo „Obsah:“ se Vám zvětší obsah přes celou šířku okna.

Další strany stránky (včetně druhé s úvodníkem):
BYLO od č. 1/00: Klepnutím na jednotlivé internetové resp. e-mailové adresy se Vám otevře příslušná stránka resp. se Vám nadepíše příslušný dopis v aktuálním programu. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ v levém nebo pravém horním rohu stránky se přesunete na str. 2 (obsah).

KLEPNĚTE SEM!

Foto Jakub T. Roll

P

řecho
dov
é čís

O

Černobílý svět Jakuba T. Rolla

Dobrá
adresa se minule
navezla dost
nevybíravě do naší
současné novinářiny,
která má k té
prvorepublikové dost
daleko. Dovolte,
prosím, abych tento
úpadek demonstroval
na pár příkladech.

Příklad první: Most přes řeku Vltava a Nádraží snad v roce nula

Poslední dobou se v médiích objevují články, že je třeba strhnout Železniční most, který neudrží. Tyto články jsou zjevně lehce květnatějšími přepisy úředních záznamů zasílaných do ČTK, občas doplněnými nějakým povzdechem či lehce ironizujícím titulkem. Nic víc. Úřední tón jim přitom podsouvá jednou lítostivou polohu (je-li záznam ovlivněn spíš magistrátními úředníky), jindy budovatelskou (to když se do věci vloží železnice), jiného úsudku v nich není.

Přitom je do očí bijící, že most je z hlediska železnice dlouhodobě nevyhovující a že k jeho stržení nedošlo jen zářkem. Že se konstrukce neudrží prostě proto, že železničáři potřebují rozšířit koleje, a zájem, který v mezích původně nezajímavá stavba vzbudila, jim není ani trochu milý.

Mezi řádky musíme číst i to, jak město bojuje o zachování siluety mostu, protože most se mezitím stal bez zásluhy města slavným, fotí se na něm kde kdo, hraje v reklamě na Apple a přitahuje čínské zamilované. A ještě hloub je zasuta informa-

že památkáři boj prohrávají. Je skryta v hrátkách se slovem replika, kdy se replikou postupně stává úplně jiný most. Jasně formulováno je naopak jednoznačné sdělení, že pisatele článku, tj. úředníky té či oné instituce, památkáři nezajímají, protože ani s obnovou nešťastného Vyšehradského nádraží se nepočítá, neboť je v dezolátním stavu a navrch by se muselo znovu koupit. Že je to (nebo spíš byl) skvost, který mohl být místní dominantou a že je památkově chráněný, už se nezmiňuje, neboť to ve zprávě nebylo. A úředníci ví,

Černobílý svět
Jakuba T. Rolla

F
řec
do
é č
C

Černobílý svět Jakuba T. Rolla

proč.

Vzbudit dojem, že je o věci již rozhodnuto a že to „nejde jinak“ je klíčovým poselstvím článku.

Člověk, který je schopen publikovat takové vlastně jen převzaté články, je flákač a proto i politováníhodný ohýbač hřbetu. Ale nezapoměli jsme už, kam takové ohýbání hřbetů vede? Nad tím by se měli zamyslet jak novináři, tak úředníci a hlavně jejich nadřízení, a netrpět znovu nastávající deformaci slov. To chceme opravdu zničit zájem, který vyvolala stavba, která v Praze čirou náhodou přežila, zatímco ostatní města nýtované konstrukce poslala k zemi? Vždyť Praha je za

svou proslulost vděčna mnoha takovým „náhodám“.

Pokud se máme sami sobě podívat do očí, musí Železniční most nahradit nýtovaná replika s lávkami pro pěší po obou stranách. Replika snýtovaná z dílů vzniklých z kopií jednotlivých dílů stávajícího mostu. Se stejnými nýty provedená stejnou technikou. A zastávka za ním musí být opravené Vyšehradské nádraží. Jen tak si most a poťazmo Praha a ČR vůbec udrží svůj kredit. Vše ostatní jen zastírá naši neschopnost. Neschopnost inženýrskou, ochránářskou, koncepční a hlavně novinář-

skou.

Neschopnost, která tu už byla, ale o níž jsme byli přesvědčeni, že nám byla vnucena. Ale byla? Ten nový most ukáže kým jsme a kam patříme.

PS: Vzkaz pro železničáře – myslete! Na nýtované opravdové tzv. technické replice rozšířené ne na 3, ale na 4 koleje, se dá vydělat mnohem víc, než na nějakém jinou technikou postaveném mostě. To je zlatý důl. A jaké PR z toho vytěžíte!

(jtr)

A
dresa
žije

Kefír

Jdu nakupovat k Albertu. Pro sebe a dědu. Když přecházím Širokou třídu, dostanu chuť na kefír. Na studený a kyselej. Kyselej, jakoby ti hrdlo protahovali lýkem. Maj ho tam v tom velkokrámu za sklem, v záři a chladu. Tak tam pro něj šáhnou. Zatímco ho piju, holka, která tu maká, mi jde naproti. V náručí nese papriky. Ferrari není tak červený a lesklý. Druhá jede kolem v mašině na mytí podlahy. Vypadá jako ten dřevěný zmrzlinář ve vozečku. Takovým jak ho děcka tahaj. Bez-

nohej zmrzlinář se v pase vrtí, rukama mlátí do zvonku a zvoní. Koukám se za ní. Dělá se tam lesklá stopa a mě něco napadá. Totiž, že smysl světa je po takovejch malejch zrníčkách asi v každém z nás. Jen musí převážit to dobrý. Pak může přijít překvapení. Něco jako spasení. Počítám, že v tom vokamžiku staneme se středem vesmíru a spasitelema jeden druhému. Tak ten kefír mi dělá dobře. A díky těm čárkám na vobalu, můžu ho tu pít a nemusím nejdřív na pokladnu.

Črty 2015
Ivan Jemelka

Klarinet

Musím na Václavák. Nemám to tam rád, ale mám tam sraz. Setkání s paní, co jí manžel nechce, že je stará. Paní kvůli tomu vodkopnutí musí udělat rozhodnutí. Vybrat si, jestli je ještě lvice nebo dobrá tak chodit s vnukem do ZOO na vopice. Já mám bejt ten lakmu-sovej papír. Ta zkouška i ten václavskéj plac na mě tlačej. Ze všech těch astrachánů, zd-nuděnejch a lačnejch po vzrůšu i z těch ma-zanejch livrejů kolem, mám depresi. Pak me-zi těma nafintěnejma hotelama a krámama slyším klarinet. Ten tu mojí chmuru, co se na

mě mačká, řeže a párá jako mokrou plachtu,. Na klarinet hraje Cikán. Tlustej, piskatej ka-pr. V makáčským overalu. V pletený čepici na mašličku pod bradu má oblečenou hlavu. No, velký mimino. Vošklivější s' neviděl. Hraje Hey Jude. Lidi zatím páděj netečný sem tam, jako lítá kyvadlo vod hodin podle zdi. Ať si Cigoš píská... Už jde ta vodkopnu-tá. Cape jako náměsíčná. Vidím, že to hraní jí taky, v tom dechtáku, co jí dělá v duši tmou, prořezává škvíru. Tak z titulu toho lakmusu hned modrám jako hřib satan.

Štamgasti

U Bohouše, naproti výčepu, seděj štamgasti. Jdu tam na jedno a slyším, že se hádají. Ženská, ksicht malinkou žabí, ale k světu. Moc nechápu, co tu hledá. Chlap, bejvalej fotbalista. Věčně v lihu. Ta postarší žába, jak říkala moje máma, najednou třísk do stolu a prej: Já se s tebou rozvedu. Kopálista hned vyskakuje a k pípě, že decáka ruma. Vyčepák, takovej starej buldoček, voči jak naložený švestky, nalejvá, ale vede ho k rozumu: No, řekni sám vole, která jiná by sem s tebou furt lezla? Vona bulí a vostatní kolem ní, jako mravenci, co natrefili na sladký. Hučej do ní. Pak vyčepák vytahuje dort. Na tácu a s jahodami. Ze starýho beka to plato s pišingrem rázem dělá Harlekýna. Poskakuje, padá na kolena a ta jeho Kolombína je vokouzlená. Totál zapomíná a fakt ho líbá. Štamgasti a buldoček s nima, hrou se honem dokola, aby si to vzplanutí užila celá parta.

Druhý si nedám. Vracím se domů, do Šikmý, kolem Fuksovejch sadů. Voní tam vlhkost, co jde z hlíny, ze zlatýho deště a z všelijakejch pupenů. Myslím na tu ženskou. Málem přehodila veksle a votevřela si někam cestu. Stáhli jí ale zpátky a vona se nechala. Holt asi právě tohle dělá štamgasty štamgastama.

Táhnul se za mnou měsíc

Loudám se po Široký třídě do Šikmý, domů. Courám se kolem Koudelkovejch sadů. Stromy z parku natahují větve nad moji hlavu. V tom pouličním světle nahnilejch pomerančů dělají ty větve na asfaltu stříkance stínů. Vod hospody U vysmolenýho sudu jde za mnou ženská v růžovým svetru. Její kařata mají barvu písku a bílý boty má bez podpatku. Necvaká jima ani neklape. Jde úplně tiše. Vlastně neslyšně. Vysoká tahleta, no..., silueta. Má hodně světlý vlasy. Vobličej bledej, až svítí. Na tu dálku nevidím víc. Jakoby šel za mnou měsíc. Teda, luna, když je to vona. Divnej pocit. Tak se zastavím a čekám. Blíží se pod šapitó z těch větví, kudy já šel před ní. Čím je blíž, tím víc se ztrácí. Ta silueta. A koukám jako blázen. Až je skorem u mě, už tam není. Pak nad tím velkým obchodňákem vyleze vopravdickej měsíc. Zírám ještě víc. Kolem sebe má takovou hustou růžovou mlhu, jako svetr. Tohle přece nedokáže šest piv a dva rumy. Takže je to jasný. Vod vysmolenýho sudu táhnul se za mnou fakt měsíc. Ale jak tohle můžu někomu říct?

Zaklesnutý voči

V cukrárně U Milušky nosí zrzavá slečna stříbrnou fankou dorty. Vlasy má ryšavý jako suchý jehličí, co se leskne ve slunci. A když to slunce zasvítí skrz zelený listí, tak to jsou její voči. Lahvový. Kůže tý slečny vod Milušky, to jsou kachlíky kolem vany, ve který mě jako dítě koupali. Pamatuju si, jak ty kachle z hloubky máslově se leskly. Tahleta zrzka vopouští za světla vobraz vod Kremličky, co mají v tý cukrárně na zdi, a za tmy se do něj vrací. To je jistý, jakože mezi cípy její halenky vyplouvají dvě bárky, co slibují velký zážitky.

U Milušky nemají jenom sladký. Třeba já tam chodím na víno a na chlebičky. Nejradši mám šunkový. Vejdu a rovnou k pultu. Kouknou do těch zelených vočí a všechno zmizí: stolky, matky i jejich spratci. Nic není. Jen její a moje voči do sebe zaklesnutý veprostřed tý prázdnoty. Asi je to tím kouzlem. Tím, co tu slečnu na noc vrací do vobrazu Kremličkovi.

Beru si vod ní dvojku a ty šunkový na talířku, platím, a věci se vracejí do normálu. Stolky, matky i jejich spratci jsou zpátky. Tak si sednu, jím ty chlebičky a zapíjím je dvojkou veltínu a sem příjemně zemdlený, jako když se pomiluju.

Všechny nejsou hodný

AJdu do restaurace Socool ve Fuksovejch sadech. Do tý, co je nad těma širokejma schodama, co se po nich sejde k nám, do Šikmý. Pod vycpaným vorlem nad barem tam stojí ženská, která jde ze cvičení. To se pozná podle tašky, a že má ze sprchy vlhký vlasy. Koukne na mě a načechrá si je. Pak shodí tříčtvrťák z nějaký lepší látky. Má takový ty na natahovací šaty. Černý a jako stříbrnou tužkou počáraný. Všechno až pod zadek má jima vobkreslený. Nohy ne. Ty má holý. Každý chlap v lokále na ni čumí. Sisalový vlasy jí plouhají po ramení, jak se směrem ke mně naklání. Jen zlehka. Jakoby na něco ptala. Její tvář je taková ta ne úplně dodělaná. Hezký ry-

sy, ale něco schází. To mě baví. Přisunu se teda k ní. Vona se podívá na toho vorla a povídá, že by šla do kina. Do Aera. Tak jdem. Je to lán světa. Prej ale, abych byl zticha. Jen nerada chodí do biáku sama. Film je vo nějaký ďablech, co maj mobily. Na schrupnutí dobrý. Pak jedeme k ní. Nahá je v těle skoro dokonalá, jen taková vodtažitá. Asi jako betonová socha. Pokaždý, když chci něco říct, dá mi na hubu svůj prst. Takže se mi nepostaví. A vona zuří. Pro mě teda překvapení. Asi, jako kdybych dostal fošnou po palici.

Ráno to líčím dědovi a von se směje, že všechny holt nejsou hodný.

Básník

V druhým patře u nás v domě, naproti tomu, co dělá v pojišťovně, bydlí prej básník. Na každéj pád vágus. A chlastá jako duha. Když někoho potká, votáčí se ke zdi. Asi, aby mu netáhlo z huby. Bledej, vopocenej, klepou se mu ruce i nohy. Musel bys bejt zamilovanej, aby ti přišel zajímavěj. Kdyby tu neměl byt, mohl by najemníky zdravít furt, a všem byl úplně fuk.

Děda si vobčas vymyslí, že mám narozeniny a u Alberta koupí slivovici. Dneska taky. Tak jdu voslavovat tam, kde vočekávám pochopení. Do druhýho, k tomu jako básníkovi. Votvívá a zdraví do zdi, ale, a tohle von umí, flašku mi hned tahá z ruky. Má tam dvě holky. Studentky. Že učí je psání. Vobě jsou úplně nahý. Jako pro inspiraci. Nejspíš teda nějaký ty verše vopravdu plodí. Která dvacítká, by se před ním jinak vysvíkla. Tak lejeme tu slivovici a ty holky jsou nenucený. Jak je tak pozoruju, to básnění musí bej nějak mocnější než koks a hérák dohromady. Srandovní na tom je, že nikdo v baráku netuší, jaký se tady ve druhým rozpoutávají síly.

Světlo

Tentokrát jdu pro špagety k Čongovi. Chci jen udělat dědovi. Se špekem. Ty von nejradši. Dvěře do ulice nejsou dovřeny. Slunce se do nich z venku vopírá. Dranžírák světla, co tou škvírou do chodby proniká, se zařezává do pachu plísně z vhlkej zdi a šera. To slunečný vostří se tupí vo schody, voblý, jak holčičí paty. A tam, na tom vosvíceným fleku dřepí básník. Ten vod nás, z druhýho. Scéna, jako z národního. Má červený tepláky a Staropramen triko. Protáhne tím letním šajnem flašku vodky a vrazí mi jí do ruky. Teplá, ale funguje, jak má. Taky si dá a povídá, že by chtěl velkou vanu a do ní holky všech barev a tvarů a smíchat se s nima v duhovou plastelínu. Tak, jako to dělaj děcka s těma barevnejma válečkama. V tom je prej jádro pudla: Totál rekombinace do posledního genu.

Kejvu a vopírám se vo ty dvěře proti slunci a dovnitř se řítí ingot světla. Letí až dozadu ke sklepu. Tam až k čípku v krku našeho baráku a tam leží a žhne, dokud nezavřu.

B
ude
líp

Soutěž o nejlepší fejeton
Petra Nedvědová
V kůži muže

Josef Soukal z Asociace
češtinářů ČR vyzvala členy
asociace, aby povzbudili
své studenty k pokusu
o fejeton a účasti v malé
neoficiální soutěži
o nejlepší středoškolský
fejeton. Vítězkou soutěže se
stala Petra Nedvědová ze
4. ročníku Vyšší odborné
školy mezinárodního
obchodu a obchodní
akademie Jablonec nad
Nisou. Oceněný fejeton
přinášíme v plném znění
(protože v částečném by to
bylo divné).

Být mužem je jednodušší. Tento názor zaznívá z úst řady žen, vyskakuje na nás z internetových diskuzí i blogů, je námětem řady facebookových vtipků. Mimochodem víte, co rozumí muž pod pojmem „dělat domácí práce“? Naučit se zvednout nohu, abys mohla vysávat...

Protože jsem neměla to štěstí narodit se jako „pán všeho tvorstva“, rozhodla jsem se, že na vlastní kůži vyzkouším, co je na tom všem pravdy. Zavolala jsem svým dvěma kamarádkám a seznámila je s bojovým plánem: Jeden den bez čokolády a bot na vysokém podpatku přece zvládne každá žena novodobé společnosti.

Kamarádky dorazily včas a vyzbrojené podle instrukcí. Přinesly pivo, chipsy, čabajku a dálkové ovladače. Vždyť co by to bylo za muže, kdyby hrdě neležel na gauči s ukořistěným dálkovým ovládáním a zběsile nepřepínal mezi televizními programy? Otevřely jsme si pivo (pravda, otvírákem, ne o hranu stolu, či dokonce zuby) a s odhodláním se napily.

Součástí mužské podstaty bytí je vysoce intelektuální hra jménem fotbal. I dneska v televizi vysílají přenos jednoho fotbalového utkání. Netvrdím, že jsme si byly zcela jisté tím, zda „naši“ jsou ti červení, či modří, ale o to víc jsme fandily. Po první třetině, vlastně poločase, pardon, mě z provozování nového oblíbeného sportu – „gaučingu“ – vytrhlo kamarádčino uzívané zjištění: „Docela nuda, vole!“ Druhá se s trhnutím vzbudila...

Je pravda, že po včerejším žehlení (úklidu, čekání na partnerův návrat z firemní akce...) do půl druhé v noci jsme do bitvy vyšly poněkud oslabené. A tak přišel kritický moment: nedostatek spánku, čokolády a silné nutkání hodnotit pozadí fotbalistů. Odolaly jsme jen stěží. Aspoň na chvíli jsme však herní pauzu proložily diskuzí o rozdílech mezi lososovou a meruňkovou barvou. Aby řeč nestála...

Věděla jsem, že se pomalu blíží okamžik, kdy naše „pánská jízda“ skončí. Se závěrečným hvizdem rozhodčího jsme si slavnostně otevřely víno a došly ke společnému závěru. Ano. Měla jsem nepochybně pravdu. Být mužem je v řadě ohledů jednodušší. Ale také nepochopitelně únavné a vyčerpávající. Buďme rády, že jsme ženy! Naštěstí...

Po první třetině, vlastně poločase, pardon, mě
z provozování nového oblíbeného sportu –
„gaučingu“ – vytrhlo kamarádčino uzívané
zjištění: „Docela nuda, vole!“ Druhá se
s trhnutím vzbudila...

P

říloha

Ohlédnutí za výstavou **Evy Sendlerové** v galerii **Hollar**

Eva Sendlerová

grafika / kresby

6. 2. – 3. 3. 2019

SDRUŽENÍ
ČESKÝCH UMĚLCŮ
GRAFICKO

Hollar

SPOLUPRÁCE
GALERIE

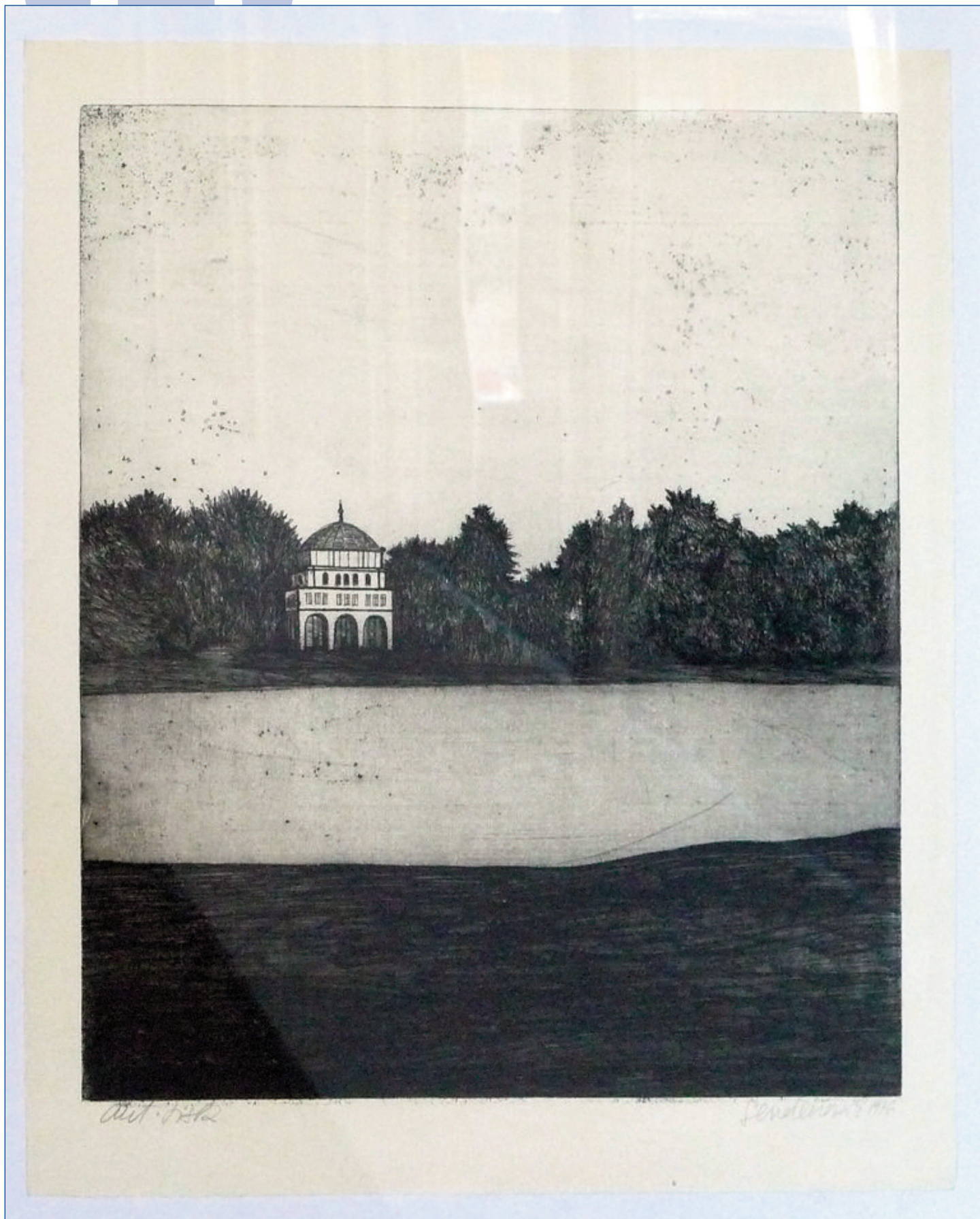

PERGRAPHICA

F řílo

outlet

2019

4/50

2012-2014 1950

P říloha

V příštím čísle najdete:

Nové básně Martina Vokurky

Výbor z překladů slovinské básničky Any Porenty

Úplně nová jména české literatury

Na shledanou příště!
Ne za pomeňte!